

ת"פ 3762/11/17 - מדינת ישראל, המאשימה נגד זכי ח'וויס, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3762-11-17 מדינת ישראל נ' ח'וויס

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד

זכי ח'וויס - הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ראופה קאסם

ב"כ הנאשם: עו"ד ספא נעמנה

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירת נטילת מים לפי סעיף 400 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). סמוך לחודש ינואר 2014 ועד לחודש מרץ 2015 הפעיל הנאשם עסק לשטיפת רכב וכן היה הבעלים של חוות סוסים בירושלים. במשך כל התקופה צרך הנאשם מים מצינור של חברת "הגיחון" דרך חיבור פיראטי, ועשה שימוש במים לטובת העסק ולטובת חוות הסוסים, ללא שדיווח לחברת הגיחון על ההתחברות ומבלי ששילם על המים שצרך. עלות המים שצרך הנאשם במהלך התקופה היא כ- 150,000 ₪.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון, במסגרתו כתב האישום תוקן והנאשם הודה במיוחס לו והורשע. הוסכם כי שמיעת הטיעונים לעונש תידחה למשך שישה חודשים, וכי אם במועד שמיעת הטיעונים לעונש יציג הנאשם אישור מחברת הגיחון, לפיו הסדיר את החוב כלפיה, הצדדים יעתרו במשותף לעונש של ארבעה וחצי חודשי מאסר, אשר ירוצו בעבודות שירות, אם הנאשם ימצא מתאים לכך, מאסר על תנאי, המאשימה תעתור לגזור עליו בנוסף גם מאסר מותנה וקנס וההגנה תהא חופשית בטיעוניה ביחס לשני רכיבים אלה. עוד הוסכם כי אם הנאשם לא יציג אישור כאמור הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעונש.

3. הנאשם לא התייצב לדיון שנקבע לשמיעת הטיעונים לעונש ביום 17.6.19, ולדיון הבא הובא בצו הבאה. ב"כ הנאשם טענה, כי הייתה יחד עם הנאשם בפגישה בחברת הגיחון שם הוצעה להם הצעה מסוימת, אך מאז הקשר עם הנאשם ניתק, ולמעשה לא נערך הסדר בנוגע לתשלום החוב, וממילא הנאשם לא התחיל בתשלום החוב. בקשה לדחיית הדיון כדי לתת לנאשם הזדמנות נוספת להסדיר את חובו נדחתה.

4. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין חמישה לעשרה חודשי מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם עונש מאסר המצוי באמצע המתחם, לצד מאסר מותנה קנס ופיצוי, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את עברו הפלילי של הנאשם ואת העובדה שעד היום הנאשם לא שילם ולו מקצת מן החוב.

5. ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל על הנאשם, וביקשה לגזור עליו עונש מאסר בעבודות שירות, אשר יאפשר לו לעבוד, ולו באופן חלקי, במקביל לריצויו, לפרנס את משפחתו ולשלם את החוב לחברת הגיחון.

ב"כ הנאשם הדגישה את לקיחת האחריות של הנאשם על מעשיו ואת ושיתוף הפעולה שלו עם הרשויות כבר מהרגע הראשון של חקירת המשטרה. עוד הודגש מצבו הכלכלי של הנאשם, אשר עובד כסדרן בעסק של אביו ומשתכר כ- 3,000 ₪ לחודש והוא המפרנס היחיד של משפחתו- אשתו ושלושת ילדיו. נטען, כי נסיבות ביצוע העבירה פחות חמורות מנסיבות של גניבה, שכן הן נעדרות אלמנטים של מרמה, הפעלת כח והנאשם אף לא גרם נזק לרכוש ולא פגע במשאב הטבעי עצמו. כן נטען שהעובדה שהנאשם השתמש במים לצורך עסק ששימש לפרנסת המשפחה, משווה למעשיו אופי של שימוש ביתי. עוד נטען כי ההליך הפלילי עצמו הרתיע את הנאשם.

6. הנאשם בדברו האחרון אמר שטעה והביע צער על מעשיו, וביקש את רחמי בית המשפט על משפחתו.

7. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להגיש חוות דעת בעניינו של הנאשם. חוות הדעת מיום 23.9.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

8. הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירה שביצע הנאשם הם הגנה על קניינו של תאגיד המים שהוא קניין הציבור, על משאבי מדינה ושמירה על השוויון בין התושבים הנזקקים למשאבים אלה ומשלמים עבורם.

9. סעיף 400 לחוק העונשין, שעניינו נטילת מים, חשמל או גז, קובע עונש של שלוש שנות מאסר לצד העבירה שבה הורשע הנאשם. מעשיו של הנאשם הם למעשה גניבה מן הציבור של משאב חיוני לציבור, אשר לדאבון הלב, מצוי במחסור במדינת ישראל, ובשל נסיבות אלה הם אינם נופלים בחומרתם מעבירת גניבה פשוטה הכרוכה לעיתים במרמה או בהפעלת כח.

10. מעשיו של הנאשם בוצעו במשך תקופה ארוכה בת למעלה משנה, במהלכה נטל מים שלא לשימוש פרטי אלא לשימוש עסקי. יש לציין את עזות המצח שבה בוצעה העבירה, שכן אחד העסקים שלצורך הפעלתו ניטלו המים הוא עסק של שטיפת רכב, שמים הם משאב עיקרי הנדרש לתפעולו.

11. הנזק הכספי שהסב הנאשם לחברת הגיחון, ובעקיפין- לציבור בכללותו, הוא גדול מאוד ועומד על סך של כ- 150,000 ₪, אשר גם בחלוף כארבע שנים מאז ביצוע העבירה, הנאשם לא שילם ולו מקצת ממנו.
12. נסיבות ביצוע המעשים, ובפרט משך התקופה שבה בוצעה העבירה והעובדה כי הנאשם נטל את המים באמצעות חיבור פיראטי, מלמדות כי לעבירה קדם תכנון, ולא ניתן לראות בה "מעידה" של הנאשם.
13. ניתן למצוא מעט פסקי דין העוסקים בעבירה של נטילת משאבים, ועוד פחות מכך- בהיקפים שבהם נטל הנאשם; עיון בפסיקה מלמד כי בגין הרשעות בעבירה לפי סעיף 400 לחוק העונשין נגזרו עונשים כדלקמן:
- בעפ"ג (מרכז) 57823-08-16 **גרוס ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 14.2.17) העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו של מי שהורשע בקשירת קשר לעוון ובנטילת מים בדרך של התחברות פיראטית לצינור מים שנועד להשקיה חקלאית בשטחו של אחר ובדרך זו נטל במשך למעלה משנתיים מים בשווי של כ- 550,000 ₪, על שמונה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לתאגיד המים בסכום של 40,000 ₪.
- בת"פ (כ"ס) **מדינת ישראל נ' זמירו ואח'** (פורסם בנבו 23.12.15) נגזרה שנת מאסר בפועל לצד מאסר מותנה ופיצוי בסך 50,000 ₪ לחברת מקורות על נאשם שהורשע בריבוי עבירות נטילת מים בצוותא, היזק בזדון והסגת גבול כדי לעבור עבירה, בשל כך שנטל יחד עם אחרים מים בשווי כולל של כחצי מיליון ₪.
- בת"פ (ת"א) 1520-08 **מדינת ישראל נ' שקד** (פורסם בנבו 9.11.09) נגזרו על נאשם שנטל במשך שנתיים חשמל בשווי של כ- 10,000 ₪ עונשי מאסר מותנה, קנס בסך 10,000 ₪ ופיצוי בסך 15,000 ₪.
- בת"פ (עכו) 29060-08-15 **מדינת ישראל נ' אוזן** (פורסם בנבו 5.2.18) נגזרו על נאשם שהורשע בנטילת מים בשווי 60,000 ₪ עונשי מאסר מותנה וקנס בסך 3,000 ₪.
14. הסדר הטיעון שנערך בין הצדדים, אשר בסופו של יום לא מומש, בשל אי התקיימותו של התנאי המתלה שנקבע בו, כלל הסכמה על עונש של ארבעה וחצי חודשי מאסר בעבודות שירות לצד אפשרות של הטלת ענישה כספית, זאת - לו היה הנאשם פורע את חובו לתאגיד המים. העובדה שהחוב לא נפרע מהווה אמנם נסיבה לחומרה, שיש בה כדי להשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם, ואולם אין היא מצדיקה כי המתחם יתחיל בהכרח בעונש של מאסר בפועל, וניתן לקבוע מתחם שבתחתיתו עונש מאסר בעבודות שירות, אף אם לתקופה ארוכה יותר.
15. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין שבעה חודשי מאסר בעבודות שירות ולחלופין, מספר קצר יותר של חודשי מאסר בפועל, לבין עשרה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי לחברת המים.
16. מאחר והעבירה בוצעה מתוך מניע כספי, ישנה חשיבות רבה להטלת עונש בעל היבטים כספיים, אשר יבהיר כי ביצוע העבירה אינו כדאי גם בהיבט הכלכלי.

17. בקביעת מתחם הקנס ההולם אתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. עם זאת נראה כי המשכורת המצוינת בתלושי השכר שהוגשו אינה יכולה להוות מדד יחיד לקביעת מצבו הכלכלי של הנאשם. הנאשם עובד אצל אביו כשכיר מזה שנים ארוכות, ועוד קודם לביצוע העבירה. מובן כי שכר של 3,000 ₪ לחודש אין בו די לכלכל משפחה בת חמש נפשות לאורך שנים ואף לקיים שני עסקים המחייבים השקעה כספית משמעותית כמו חוות הסוסים והעסק לשטיפת מכוניות שניהל הנאשם כפי שפורט בכתב האישום המתוקן. משכך, מתחייבת המסקנה כי לנאשם מקורות כספיים משמעותיים נוספים בהיקף שאפשר לו קיום עסקים כפי שתואר בכתב האישום המתוקן. לפיכך, מתחם הקנס ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין 8,000 ל- 18,000 ₪.

העונש המתאים לנאשם

18. הנאשם בן 43 ולחובתו שש הרשעות קודמות שהתיישנו בעבירות רכוש, סמים ובתחום הסדר הציבורי. הוא ריצה בעבר שני עונשי מאסר. הרשעתו האחרונה היא משנת 2008, בגין עבירות שבוצעו בשנת 2006. מדובר בעבר פלילי ישן, אשר אף אם הוא רלבנטי, יש בו כדי להשפיע באופן מדוד בלבד על קביעת העונש.

19. הנאשם הודה בעבירה שביצע, ובכך חסך, במידה מסוימת בזמן שיפוטי. עם זאת לא ניתן להתעלם מהתנהלות הנאשם לאורך ההליך, שעה שמספר דיונים נדחו בשל אי התייצבותו, ובית המשפט נאלץ לכפות את ההתייצבות באמצעות צווי הבאה, וחלק אחר של הדיונים נדחה מטעמים הנוגעים לייצוג הנאשם, ולבסוף נדחה הדיון לפרק זמן ארוך על מנת לאפשר לנאשם להסדיר את חובותיו, אך הוא לא עשה כן ולא שילם, ולו סכום מזערי משווי המים שנטל. כפי שעלה מתוך דברי ב"כ הנאשם, הנאשם הסתפק בהתייצבות לפגישה אחת בחברת המים וקבלת הצעה לפרישת התשלום שהוא מעולם לא השיב עליה.

20. על אף האמור, לא ניתן לזקוף את חלופת הזמן מאז ביצוע העבירות לחובת הנאשם בלבד, שכן כתב האישום הוגש רק בחודש נובמבר 2017, בחלוף כשנתיים וחצי מאז השלמת העבירה, ללא שניתן הסבר כלשהו לשיהיו זה.

21. גזירת עונש בתוך מתחם העונש ההולם קרוב לוודאי שתביא עמה פגיעה במשפחתו של הנאשם התלויה בפרנסתו. ניתן לעובדה זו משקל מסוים, לצד המשקל שניתן לעובדה כי בזמן ביצוע העבירה המשפחה התקיימה אף היא מההכנסות מהעסקים שנוהלו אגב ביצוע העבירה.

22. במקרה דנן שווי המים שניטלו על ידי הנאשם אינו עולה על גובה הפיצוי המקסימלי שניתן לגזור על פי סעיף 77 לחוק העונשין.

מדברי ב"כ הנאשם עלה, כי טרם ננקטו נגד הנאשם הליכים אזרחיים לגביית החוב.

משניתן לנאשם פרק זמן נדיב להסדיר את תשלום החוב שיצר באמצעות העבירה בדרך הנוחה לו והוא לא השכיל לנצלה, לא ראיתי הצדקה לפסוק פיצוי הנופל מגובה החוב.

23. לנוכח האמור לעיל יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתית המתחם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שמונה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 17.11.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.
- ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.
- ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פרק י"א לחוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.
- ד. פיצוי לחברת הגיחון בסך 150,000 ₪. הפיצוי ישולם בחמישה- עשר תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 2.12.19 והבאים עד ל- 1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועד, תעמוד מלא יתרת הפיצוי לפירעון מידי.
- ה. קנס בסך 8,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 2.5.21.

24. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ח' תשרי תש"פ, 07 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.